

***Energikonferens
Finspång
2–3 december 2010***

Effektivisering och nytänk behövs

Leader Gränslandet som omfattar åtta kommuner i tre län arbetar för en hållbar landsbygdsutveckling där vi ser goda möjligheter i det omställningsarbete som är nödvändigt för att kommande generationer ska kunna bo och leva utan allt för stora hotbilder när det gäller vårt klimat.

Sol, vind och vatten, energieffektivisering och nytänk är vad som behövs för att vi ska få se en hållbar samhällsutveckling framgent. Energi kan inte förbrukas utan övergår bara till andra former vilket kan kännas tryggt. Men alla sätt att ta tillvara energi kan skapa hotbilder och problem.

Hur går det för fågellivet när vi sätter upp vindkraftverk? Martin Green, zoeolog från Lunds universitet berättade om den rapport som visar att med god planering är det ingen fara för fåglarna men ju större de är blir de allt känsligare. Men trafiken och andra aktiviteter som människor står för är mycket värre för fågellivet.

Det finns mycket kunskap utifrån olika aspekter när det gäller hållbar samhällsutveckling men det kan vara svårt att hitta all information för oss som vill veta mer. Leader Gränslandet vill med energikonferenserna

skapa en arena för oss som vill veta mer.

Bixia, som tidigare hette Östkraft såg möjligheten med vår konferens och förgyllde den genom att dela ut medel från sin miljöfond under kvällsaktiviteten på Rejmyre Gestgifveri.

Alla privatpersoner, företag, organisationer och föreningar kan ansöka om medel från fonden om de vill bygga nytt eller utveckla befintliga kraftverk som producerar förnybar el. Det finns även möjlighet att få stöd för utbildning och ungdomsverksamhet inom området.

I Finspång finns många företag som samarbetar kring förnybar energi som solvärme och solceller. Kommunen arbetar strategiskt och är med i Borgmästaravtalet inom EU.

Borgmästaravtalet är ett avtal för kommuner inom EU som vill gå längre i sitt klimatarbete än det europeiska målet om 20 % minskning av CO₂ till 2020. Syftet med avtalet är att lyfta fram det klimatarbete som görs på lokal nivå. Avtalet är öppet för alla typer av kommuner, små som stora. Allt fler kommuner i Sverige och Europa skriver på avtalet vilket kommer att sätta spår.

Leader Gränslandet ser nödvändigheten med att vi ändrar våra attityder

och förhållningssätt. Att se att allt hör ihop, från energiproduktion till levnadsvanor. Därför är det viktigt för oss med närproducerad mat vilket vi fick del av på konferensen.

Att bara ställa frågan "Var kommer köttet/fisken ifrån?" när vi äter ute på restaurang skapar konsumenttryck och gör att inköparna ser möjlighet att profilera sig även om man får lägga på

några kronor. Många bäckar små blir så småningom till en bred älv som inte stoppas så lätt utan som skapar nya förhållningssätt.

Tack för en givande konferens! Vi ses igen någonstans i Örebro län i början av juni nästa år. Till dess hoppas jag ni får en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

Karina Veinhede

Tidning från energikonferensen i Finspång 2-3 december 2010

Texter och redigering:
Urban Århammar
www.hjalmarenstidning.se

Bilder:
Amelie von Essen
www.amelievonessen.com

Tryck:
Leader Gränslandet
www.granslandet.se

Innehåll

2. Ledare	Karina Veinhede
3. Finspångs energiplan en språngbräda	Per Strannelid
4. Vindkraft påverkar fågellivet marginellt	Martin Green
5. Hustaken räcker inte	Från konferensen
6. Energisk mäsä	Från konferensen
7. Intensiva föreläsningar	Från konferensen
8. Frigör människans energi	Dan Melander
9. Vindkraften engagerar	Henrik Karlsson
9. Effektivare lantbruk	Hans Jältorp
10. Kvällsutflykt till Rejmyre	Mat och kultur
11. Bixia fördelade medel	Miljöfondsutdelning

Finspångs energiplan en språngbräda

Finspångs kommuns miljöstrateg Per Strannelid kallar sig själv för "en diversearbetare inom miljöområdet".

Att ta fram en speciell energiplan har inte bara varit lärorikt för Finspång internt. Det har också skapat ett nätverk även internationellt för kommunen, berättar miljöstrategen Per Strannelid.

– Det är som att vara diversearbetare inom miljöområdet.

Så förklarar Finspångs kommuns miljöstrateg Per Strannelid sitt yrke. Sedan går han över till att berätta om arbetet med att ta fram en energiplan för Finspång.

Att Strannelid själv varit inblandad är inte så konstigt då miljö och energi är områden som kan ses som syskon i den kommunala förvaltningen, men energi är ju något som påverkar i stort sett alla sektorer och därför har Finspång inrättat en energigrupp för att samordna och se över kommunens verksamheter samt effektivisera energianvändningen i lokaler, transporter och annat.

– En åtgärd som håller i alla väder är att vara smart i hushållningen med energi, säger Per Strannelid.

Medborgarmedverkan speciell

Själva energiplanen är inte det mest speciella för Finspång, enligt Per Strannelid. Finessen är hur man har arbetat fram den. Arbetet har varit en del av ett forskningsprojekt där bland andra Linköpings universitet och KTH funnits med.

Det har inneburit att man har sysslat en hel del med omvärldsanalys och därigenom lärt sig mer om hur faktorer runt omkring berör en liten kommun.

Ännu mer avgörande är den höga grad av medborgarmedverkan som funnits i projektet. Genom workshops och arbete utifrån olika scenarier har kommunens invånare engagerats på ett tidigt stadium. Ytterst viktigt om man vill få ett lyckat slutresultat. Ska en kommun ställa om till en hållbar energilösning så räcker det knappast med att ändra de kommunala verksamheterna. Då måste hela kommunen involveras, såväl den privata sfären, som föreningsvärlden och näringslivet.

Därutöver forskarna. Per Strannelid menar att det har varit lärorikt att arbeta på det här viset, och det har också gett eko internationellt och har varit en språngbräda till nya kontakter och nya nätverk för Finspång. Men det har också varit resurskrävande och han tror inte att kommunen skulle ha orkat med arbetet utan stöd från forskarna.

Energikompetensen finns lokalt

Finspång går nu vidare med höga klimatambitioner, bland annat genom att skriva på Borgmästaravtalet för kommuner som vill satsa mer än vad EU kräver.

Enligt Per Strannelid vill man också skapa något som kallas Energiriket Finspång där man vill gynna samarbeten och samla kunskaper från de många energibolag och den stora kompetens som redan finns i kommunen för att dels öka nyetableringarna och få ännu fler företag i energisektorn till kommunen, men också för att stötta och stärka de som redan är verksamma lokalt och därmed göra Finspång till ett ännu tydligare och starkare energicentrum.

Martin Green, zoekolog vid Lunds universitet, har länge studerat hur stora byggnationer som vindkraftverk påverkar fågellivet.

Vindkraften påverkar fågellivet marginellt

Zoekologen Martin Green från Lunds universitet föreläste om vindkraftens inverkan på fågellivet. Generellt kan man säga att den är marginell. Trafiken tar mångfalt fler fåglars liv.

Redan som barn var Martin Green mycket intresserad av fåglar. Ornitologi var även Martins brors stora intresse, och båda har faktiskt vidareutvecklat det intresset till en karriär. Brodern är naturguide hemma i Västmanland, medan Martin har blivit forskare i Lund.

Mycket av det som Martin Green har sysslat med som zoekolog har varit att titta på hur fågellivet påverkas av stora byggen, däribland Öresundsbron. Där såg man en påverkan under själva byggtiden, men sedan har fågellivet återgått till det normala.

Att forska kring vindkraftens inverkan har Martin Green sysslat med i drygt tio år och han tycker att han och hans kollegors resultat tas emot seriöst, även om han menar att han ibland fortfarande möter en lätt raljerande ton från vindkraftsindustrin och fastlåsta uppfattningar från ornitologer.

Intresset för hur just fåglar påverkas jämfört med exempelvis ointresset för fladdermöss tror han beror

på att vår fascination av fåglar hänger intimt samman med våra häftiga årstidsväxlingar där just fåglarnas ankomst på våren ger tecken om en ljusare framtid.

Trafiken tar miljoner

Att fåglar dör vid vindkraftverk är det ingen tvekan om. Men det gör de överallt där människan finns. I trafiken, mot fönsterrutor, master och stängsel kolliderar de betydligt oftare. Enligt de beräkningar som gjorts kan vindkraftsdödligheten bland fåglar förväntas att bli ungefär 15.000–45.000 per år om den byggs ut enligt de politiska målen, menar Martin Green. Den siffran kommer från en beräkning som gjorts och säger att det vid varje vindkraftverk dör i snitt drygt två fåglar per år. Det kan jämföras med att i trafiken dödas 6–7 miljoner fåglar varje år och mot vanliga fönsterrutor runt 500.000 per år.

Inte heller fåglarnas flyttstråk verkar påverkas särskilt mycket av vindkraften. De flesta fåglar flyttar på så hög höjd att de inte är i närheten av ens de allra högsta snurrororna.

Trots den marginella påverkan som vindkraften har är det värt att tänka efter var man placerar de enskilda verken och parkerna, tycker Martin Green. Inga fåglar är immuna mot att kollidera med vindkraftverken

men för vissa specifika fågelarter kan det vara mer allvarligt.

Martin Green pekar ut rovfåglar som dels är färre i antal än småfåglarna och dels föder färre ungar. De har också ett mer riskabelt beteende kring kraftverken eftersom de inte är rädda för dem. Det gäller även andra goda flygare som måsar och tärnor. Även motsatsen, hönsfåglarna som är relativt dåliga flygare, kan vara något mer utsatta liksom fåglar typ svalor och seglare som lockas till snurrororna av den föda i form av insekter som tycks samlas där.

Forskning om skogen saknas

Därför är det viktigt att planera placeringen av vindkraftverken så att man undviker fågeltäta områden, speciellt där det finns mycket rovfåglar.

De områden som kan tänkas exploateras men där det saknas forskning enligt Martin Green är skogsområden där det planeras för vindkraft. I skogen finns ju andra fåglar än de arter som Green och hans kollegor har skaffat kunskap om så där behövs det mer forskning. Men det mesta tyder ändå på att om projektörerna bara är noggranna i sitt förarbete och sin planering så är vindkraftens negativa effekter på fågellivet ytterst marginella.

Lars-Göran Sjöberg från Siemens gjorde en sammanfattning av hur läget är när det gäller utbyggnaden av den förnyelsebara energiproduktionen.

Teknik finns om modet räcker

Tekniken för att producera förnyelsebar energi finns, men det kostar att ställa om. Så sammanfattade Lars-Göran Sjöberg från Siemens läget.

Siemens är navet i Finspångs energiteknikutveckling som stor arbetsgivare och även nyttjare av lokala underleverantörer där utvecklingsarbete ständigt pågår. Lars-Göran Sjöberg från Siemens gjorde under sin föreläsning en mer allmän genomgång av läget inom energibranschen.

Hans slutsats var att tekniken för att producera förnyelsebar energi redan finns, men det kommer att kosta att ställa om samhället. Så den stora frågan

är om modet och den politiska viljan finns. Ingen vill sänka sin personliga standard och den politiker som gör väljarnas plånbok tunnare riskerar alltid att förlora sin plats.

Trots det så menar Lars-Göran Sjöberg att det finns goda förutsättningar för ett samhälle där energiproduktionen inte har en negativ påverkan på klimat och miljö. Görs omställningen på ett sätt så att industrin tjänar på det finns en enorm potential.

Ätminstone om vi människor klarar av att hålla sams. För en helt avgörande faktor i skapandet av ett klimatsmart globalt samhälle är något som Sjöberg också nämnde från talarstolen – att vi ser till att ha en någorlunda fredlig värld.

Robert Sundquist från S-Solar.

Hustaken räcker inte

Robert Sundquist från S-Solar och Stefan Larsson från Sunthetics berättade båda om den massiva potential som finns om vi kan omvandla solenergin.

Att solenergi är en närmast oändlig resurs bara vi klarar att omvandla den till typer av energi som vi själva behöver är ingen nyhet. Det pågår en teknikutveckling inom området som ger löften och en rad företag i Finspång ligger med i framkant.

Två företrädare för den lokala solenergiteknikutvecklingen föreläste under konferensen, Stefan Larsson från Sunthetics och Robert Sundquist från S-Solar.

Helhetslösningar

Den sistnämnde var tydlig med att framtidens teknik går ut på att tänka helhet och att integrera olika typer av energilösningar vid nybyggnationer. Det gäller både hur tekniken fungerar under sin livslängd och hur den ska kunna tas om hand på ett klimatsmart vis när den tjänat ut.

Sundquists företag sysslar till stor del med export och då duger det inte att tänka traditionellt när det gäller solfångare. Blir husen högre än 3-4 våningar så räcker takytan helt enkelt inte till. Dessutom är det ju så att taken på höghus är attraktiva för andra typer av verksamhet. Därför är fasaderna det man nu utvecklar tekniken för. Ju högre husen blir desto solyta finns det naturligt på dem.

En annan aspekt som Sundquist framhöll men som tidigare kanske inte alltid varit uppfinnarnas och teknikutvecklarnas högsta prioritet är designen. Det finns ju inget som hindrar att effektiv teknik också kan vara estetiskt tilltalande. Det är nog snarare ett krav från dagens och ännu mer morgondagens konsumenter, att man vill ha både klimatsmarta och snygga lösningar.

Stefan Larsson på Sunthetics sysslar med att utveckla solteknik.

I mäss- och utställningsdelen av konferensen utanför själva konferenssalen fanns det goda möjligheter att knyta kontakter, få information och inte minst fynda en och annan klapp så att man slipper använda sin energi till att stressa runt och göra det de sista dagarna före jul.

Efter att kommunstyrelsens ordförande Denny Lawrot hälsat välkommen till Finspång och energikonferensen invigts blev det en intensiv period med föreläsningar där gällde att hänga med för att kunna ta till sig all nyttig information.

Som tur var hade då en grupp duktiga elever från musikskolan i Finspång redan värmt upp konferensdeltagarnas öron med fin sång. Så fanns det också färskna bullar till kaffepausen under torsdagens eftermiddagspass, en nog så viktig faktor för att orka hålla energin och uppmärksamheten uppe under hela dagen. Energikonferensens föreläsningar hölls i kommunfullmäktiges sessionssal i kommunhuset.

Frigör människans energi

Dan Melanders verksamhet går ut på att förbättra kyrkobyggnaders energianvändning - och på att ställa om det mänskliga klimatet i samhället.

Hur många byggnader har egentligen kyrkorna i sin ägo? Den frågan kan nog ingen svara på idag. Men att kyrkan läcker är det ingen tvekan om, både energi och människor. Teologen Dan Melander jobbar med den ideella föreningen Etik & Energi som kommit till för att hjälpa kyrkan med klimatsmarta och hållbara alternativ när det gäller energi.

Många miljoner

Genom att ställa om, tänka nytt och tänka långsiktigt har många församlingar redan lyckats spara väldigt mycket pengar. Det inte bara genom minskad energianvändning, utan även underhållskostnaderna för de många kulturbyggnader kyrkan äger har minskat när man blivit klimatsmartare. Sammantaget handlar det om många miljoner.

En annan viktig funktion som Dan Melander framhåller i sin föreläsning är att kyrkan kan återta en plats i samhället, för den har ju inte bara läckt energi utan även människor. Enligt honom handlar klimatfrågorna inte bara om teknik och pengar utan lika mycket om värderingsfrågor.

Då menar Melander inte moraliserande. Han definierar etik som "samlad vett", menar att för att frigöra människors energi måste vi prata med varandra och lyssna på varandra.

– Vi har aldrig haft så mycket kunskap men vett och mognad kan saknas, säger han.

Kreativiteten frigörs

Melander menar att just klimat och energi är frågor som kan fungera som etisk bärkraft för en ny typ av kultur och ett samhälle där människans kreativitet och energi frigörs. Ett samhälle där visdom, livserfarenhet, klokskap och mognad får lika stort utrymme som teknik. Ett samhälle där mänskliga processer sätts i centrum.

Som exempel på sådana energifrigörande processer nämner han hur viktigt det är att de allt mer befolkade städerna inte blir en motpol till naturen och kulturlandskapet utan en del av det. Han berättar om sätt att odla småskaligt i städernas parker där kommuner och medborgare jobbar tillsammans och projekt med att ha djur i städerna och kanske runt kyrkorna, så att djuren inte bara blir exotiska museiföremål utan en del av vardagen. Då kan miljöarbetet bli frigörande och roligt – ingen tyngande moralisk plikt.

– Man måste ha sköj, som Dan Melander säger.

Teologen Dan Melander jobbar med att hitta hållbara energilösningar för kyrkobyggnader.

Fotbollen ställer om på landsbygden

Östergötlands Fotbollförbund och energibolaget Eon instiftar vid årsskiftet en fond för att stötta landsbygdsföreningarnas omställningsarbete.

Under energikonferensen presenterades en nyhet som kommer att ha stor betydelse för omställningsarbetet hos landsbygdens fotbollsklubbar i Östergötland.

Östergötlands fotbollförbund startar ett projekt tillsammans med energibolaget Eon. Detta är i form av en energifond ur vilken landsbygdsföreningarna från och med den 1 januari 2011 kommer att kunna söka bidrag för att investera i omställningar av driften.

Då landsbygdsföreningarna i stort sett alltid själva driver sina anläggningar går väldigt mycket av deras begränsade resurser just till drift istället för verksamhet.

Tanken är att klubbarna ska kunna ta hjälp av kommunernas energirådgivare för att analysera den enskilda föreningens specifika behov, att se om och i så fall var energin läcker och lägga upp en strategi för att göra just den föreningen klimatsmart.

Sedan ska det gå att söka upp till 25.000 kronor ur fotbollförbundets och Eons gemensamma energifond för de omställningsinvesteringar som behövs. Detta går alltså att göra från och med årsskiftet.

Vindkraften engagerar

Vindkraften engagerar och fortsätter att locka till diskussion. Energikonferensens mest livfulla och långvariga debatt kom igång efter att vindkraftsprojektören Henrik Karlsson från Eolus Vind presenterat sig och sin verksamhet.

Den mest livliga debatten inne i själva konferenssalen – på luncher, raster och middagar uppstod förstås livliga och förhoppningsvis fruktbara diskussioner hela tiden – blossade upp under fredagen och handlade om vindkraft och mer specifikt då Försvarmaktens avoga inställning till vindkraft.

Henrik Karlsson från vindkraftsprojektören Eolus Vind berättade först om sin verksamhet och om hur

man kan lösa ägandet av dagens inte helt billiga men effektiva vindkraftverk, bland annat i form av privata andelar utan att skapa ett kooperativ.

Karlsson fick många frågor om pris på nya kraftverk, livslängd, begagnatmarknaden, tillståndsprocesser men det som fick känslorna att svalla mest var hur avogt Försvarmakten har agerat på sistone när det gäller vindkraft.

Henrik Karlsson slog tillbaks mot flera av de påståenden som kommit från Flygvapnets sida om vindkraftens påverkan och passande nog kom Försvarmakten under samma dag med ett officiellt uttalande om att man sannolikt inte kommer att ägna sig åt fler överklaganden av tillstånd till redan byggda vindkraftverk.

Henrik Karlsson slog tillbaks mot försvarets påståenden om vindkraft.

Bild: Urban Århammar

Hans Jältorp har tittat på hur lantbruken kan effektivisera energianvändandet.

Bild: Urban Århammar

Effektivare lösningar för lantbruken

Relativt små insatser kan göra stor skillnad för att lantbruken ska bli mer energieffektiva och spara mycket pengar. Det budskapet kom Hans Jältorp från Energikontoret i Mälardalen med till konferensen.

Att det finns en ekonomisk press på Sveriges lantbrukare är ingen nyhet. För dem kan varje liten besparing vara avgörande för överlevnad i framtiden.

Hans Jältorp från Energikontoret i Mälardalen kom i sin föreläsning fram till att det finns tydliga sådana besparingar att göra på energiområdet. Han har själv tittat närmare på energianvändningen på en gård med mjölkkor och kommit fram till att energislukarna just där i fallande skala var varmvatten, ventilation, belysning och vakuumpumpar.

Med enkla åtgärder och genom att tänka energi när man gör nyinvesteringar så finns det många sköna tusenlappar att spara, enligt Jältorp. Men han är också noga med att påpeka att man måste göra en genomgång av sin egen gård, inte gå efter några generella nyckeltal, då alla gårdar ser väldigt olika ut när det gäller energianvändning.

Problemet är att väldigt få lantbrukare har tid att göra den där genomgången själva. På en gård är det alltid fullt upp, men det finns riktade bidrag att söka så att någon annan kan komma in och hjälpa till med analysen av gårdens energianvändning.

Göra skillnad är en strategs viktiga uppgift

Framtidsstrategen Jessica Carragher Wallner skulle ha föreläst under fredagen men tvingades ställa in och hoppas kunna komma till nästa energikonferens istället.

”Energi och framtidsspaning” var den rubrik som Jessica Carragher Wallner från Kairos Future skulle ha föreläst under om hon inte hade tvingats ställa in sin medverkan på energikonferensen på grund av sjukdom.

Framtidsstrateg och konsult är titlar som hon bär, så mycket av hennes arbete handlar förstås om morgondagen.

– Det betyder att alltid ha ett framtidsperspektiv, säger Jessica Carragher Wallner på telefon.

Hon har en bakgrund med utbildning inom bland annat säkerhetspolitik, strategi, kris- och konflikt-hantering och har jobbat mycket med att hjälpa kommuner och regioner att lära sig omvärldsanalys och att guida olika organisationer och företag genom förändringsprocesser.

Ska leva vidare

Carragher Wallner kan i sitt arbete komma in som en traditionell konsult och göra punktinsatser, men föredrar längre processer där hon mer är med som en lots i ett samarbete som pågår under längre tid.

– Det jobbet ger mig är en möjlighet att göra skillnad. Det handlar om att skapa ett mervärde, om att det vi skapar tillsammans lever vidare.

Hennes intresse för just energi-frågor har växt fram naturligt. Efter att ha jobbat med infrastruktur, med avfallsbranschen, med skogsindustrin och framförallt med människor har hon kommit fram till att energin och hållbarheten återkommer som en allt viktigare fråga.

– Allting är en del av något större, energi också.

Just det där större vill Jessica Carragher Wallner vara med och påverka som framtidsstrateg. Förhoppningsvis kan hon göra det under nästa energikonferens.

Jessica Carragher Wallner, Kairos Future. Pressbild

Under torsdagkvällens snöoväder gick energikonferensens utflyktsbuss till Rejmyre för ett intressant besök på glasmuseet och butikerna i närheten innan kvällen avslutades med en trivsam och läcker middag på Rejmyre Gestgiveri där en grupp musikelever från Åsa folkhögskola utanför Katrineholm stod för bluesig underhållning. Konferensen avslutades under fredagen med studiebesök där deltagarna hade att välja på att titta närmare på Siemens produktion av gas- och ångturbiner i Finspång eller att besöka Lantmännen Agroetanols anläggning utanför Norrköping med varsitt lunchpaket i handen.

Elajo Energiteknik fick del av de medel som ges till energiprojekt via Bixias miljöfond.

Bixia fördelade medel ur bolagets miljöfond

Under torsdagkvällens middag på Rejmyre Gestgifveri passade energibolaget Bixia på att dela ut medel ur sin miljöfond till hela nio olika projekt som arbetar för att utveckla småskalig och förnybar energi.

Bixia är ett energibolag som satsar på att köpa in närproducerad, småskalig och förnybar el. I linje med den ambitionen har företaget instiftat en miljöfond som två gånger om året delar ut medel till energiprojekt i samma anda.

I höstens utdelning fick totalt nio olika projekt dela på drygt 250.000 kronor. Tre av dessa fanns på plats på Rejmyre Gestgifveri vid torsdagkvällens middag när Bixia passade på att dela ut medel under energikonferensens första dag.

Ny verksamhet i gammal miljö

Lindbacka Bruk ligger vid Svartån strax utanför Örebro. I den gamla bruksmiljön håller företaget med samma namn på att försöka få till ny verksamhet med bland annat en företagsby och ett kontorshotell, men också nygammal verksamhet som småskalig vattenkraft. För just vattenkraftprojektet får nu Lindbacka Bruk stöd ur miljöfonden.

Andreas Molin håller på att ställa om ett gammalt Myresjöhus från 1976 till ett så kallat plusenergihus, där solceller ska ge ett överskott på el som kan återbetala den energi som använts för att bygga och renovera huset. Ett projekt som stämmer väl med Bixias tanke om småskalig produktion och effektivisering av energianvändningen.

Den tredje pristagaren på plats var Elajo Energiteknik. Nästa utdelning ur Bixias miljöfond sker 2011 och ansökningar ska vara inne senast den 31 mars.

Lindbacka Bruk prisades av Bixia för sin satsning på bland annat vattenkraft i den gamla bruksmiljön nära Örebro.

Andreas Molin håller på att förvandla en 70-talsvilla till ett så kallat plusenergihus. Ett initiativ som Bixia vill uppmuntra.

Till höger ses Finspångs slott där Siemens håller till. På själva produktionsanläggningen där företaget tillverkar ång- och gasturbiner råder fotoförbud så vi har inga bilder från studiebesöket där, men kan rapportera om en förbluffande ren och tyst miljö. Något som är helt nödvändigt för det precisionsarbete som det är att montera ihop de gigantiska turbinerna. Siemens i Finspång har uppemot 3 000 anställda.

Bild: Urban Århammar

Vi ses i juni!

Stort tack till samtliga föreläsare, utställare och deltagare för att ni tillsammans gjorde energikonferensen i Finspång 2-3 december 2010 till en intensiv och lyckad tillställning som förhoppningsvis väckt många tankar och idéer, skapat nya kontakter och leder vidare till nya energiprojekt. Vi ses på nästa energikonferens någonstans i Örebro län i juni 2011.

Leader Gränlandet
Bievägen 1
641 46 Katrineholm

kansli@granslandet.se
www.granslandet.se